

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska
Janusz Grzelak
Michał Nawrocki
Marek Antoni Nowicki
Stefan Starczewski

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Jerzy Ciemniewski
Sekretarz: Adam Bodnar
Skarbnik: Elżbieta Czyż
Członek Zarządu: Janina A. Kłosowska

Warszawa, 9 marca 2010 r.

624.../2010/PSP/MB/AG

Szanowny Pan
Adam Rapacki
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw
Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 listopada 2009 r. (sygn. akt P 61/08) i obietnicą usunięcia dyskryminujących przepisów z załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1991 r. w sprawie właściwości i trybu postępowania komisji lekarskich podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, złożoną przez reprezentującego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym radcę prawnego Marcina Wereszczyńskiego, chcielibyśmy zapytać, na jakim etapie znajdują się przygotowania do zmiany w/w regulacji.

Przypominamy, iż Trybunał Konstytucyjny rozpoznał pytanie prawne, zadane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku, dotyczące zasad orzekania o niezdolności w służbie w Policji. Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż § 57 pkt 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lipca 1991 r., w zakresie, w jakim powoduje uznanie policjanta za całkowicie niezdolnego do pełnienia służby z powodu nosicielstwa wirusa HIV bez względu na stan zdrowia, jest niezgodny z art. 60 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego o rzeczywistej „fizycznej i psychicznej zdolności do służby” powinny decydować komisje lekarskie, a rozstrzyganie o tym, czy dany nosiciel wirusa HIV jest całkowicie niezdolny do pracy w Policji na jakimkolwiek stanowisku (kategoria zdrowia D), czy też mógłby być efektywnym pracownikiem na stanowiskach niewiążących się ze zwiększonym ryzykiem kontaktu z krwią (kategoria zdrowia C), stanowi decyzję medyczną. Powinna ona być podejmowana przez lekarzy, a nie normodawcę, którym w tym wypadku jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ponadto, Trybunał Konstytucyjny uznał zaskarżone rozwiązanie, za nieproporcjonalne ograniczenie prawa do służby publicznej. Trybunał stwierdził, że cel minimalizacji ryzyka zarażenia wirusem HIV, związany z ochroną zdrowia oraz wolnością i prawami innych osób,

można osiągnąć mniej radykalnymi środkami, np. przyznaniem osobom zakażonym kategorii zdrowia C (zdolny do służby z ograniczeniem, np. na niektórych stanowiskach).

Naszym zdaniem, nie tylko w przypadku zakażenia wirusem HIV mamy do czynienia z nieuzasadnionym automatyzmem podejmowania decyzji przez komisje lekarskie, powstałym przez nakaz orzekania o zdolności fizycznej i psychicznej osoby na podstawie aktu normatywnego, a nie rzeczywistego stanu zdrowia. Dlatego warto przyjrzeć się również innym jednostkom chorobowym wymienionym w załączniku, takim jak m.in. nosicielstwo antygenu HBs czy hiperbilirubinemia.

Co więcej, niezrozumiałą jest także fakt odmiennego traktowania kandydata do służby oraz funkcjonariusza, u których stwierdzono ten sam rodzaj schorzenia. W przypadku wielu jednostek chorobowych, w pierwszej sytuacji komisje lekarskie mają za zadanie orzec, iż stan zdrowia wiąże się z niezdolnością do służby, podczas gdy funkcjonariusz może kontynuować jej pełnienie na dotychczasowym lub ewentualnie innym stanowisku. Mamy tu więc do czynienia z naruszeniem zasady równości wyrażonej w art. 32 Konstytucji.

Ze względu na wymienione okoliczności, prosimy o jak najszybsze ustosunkowanie się do naszej prośby.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Z wyrazami szacunku,

dr Adam Bodnar
Sekretarz Zarządu

Do wiadomości:

1. Dr Janusz Kochanowski, Rzecznik Praw Obywatelskich,
2. Pan Adam Fronczak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia,
3. Pan Bolesław Piecha, Przewodniczący Sejmowej Komisji Zdrowia,
4. Pan Marek Balicki, Poseł na Sejm.